

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

گفتمان سازی رسانه‌ای بیانیه گام دوم انقلاب

۸. عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صدا و سیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: فریفته هدایتی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳	*مقدمه.....
۴	*مهمترین محورهای بیانات مقام معظم رهبری در خصوص گفتمان سازی "عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن".....
۵	۱-سیاستگذاری بر اساس حفظ استقلال نظام /کشور.....
۵	۱-۱-پیروی از اندیشه عزت آفرین امام (ره) به ویژه از سوی دولتمردان.....
۵	۱-۲-اهتمام و تقویت روحیه دینی / معنوی و علمی برای حفظ عزت ملی.....
۶	۱-۳- عزت ملی ایران وابسته به شکل گیری انقلاب اسلامی.....
۶	۲-باور به اندیشه خودی.....
۶	۲-۱- استقلال در فکر و تصمیم گیری.....
۷	۲-۲- اصلاح اقتصاد برای کسب عزت ملی با نگاه بومی و علمی.....
۷	۲-۳-آگاهی بخشی و ارتباط گیری با نسل جوان به منظور صیانت از عزت ملی و حاکمیتی.....
۸	۲-۴-هشدار به سیاستگذاران درباره کوتاه نیامدن در برابر بیگانگان به ویژه غربی ها در تعاملات جهانی.....
۸	۲-۵- پاسداری و تقویت عزت ملی، وظیفه خطیر مسئولان قوا.....
۸	۳-پایداری و استقامت در حفظ کشور و نظام.....
۹	۳-۱-دفاع در مقابل تجاوز بیگانگان به مرزهای کشور، موجب دستیابی به عزت ملی.....
۹	۳-۲-اهمیت پشتیبانی ملت از جمهوری اسلامی برای حفظ عزت ملی.....
۹	۳-۳-توجه دادن دولتمردان به دشمن شناسی دقیق و سهل نگرفتن نقشه های دشمن.....
۱۰	* "عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن"، نتیجه راهبردی تقویت باور و تقید به آرمانهای نظام.....
۱۰	*پیوست : مباحث مرتبط با "عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن" در متن بیانیه گام دوم انقلاب.....
۱۰	برکات بزرگ انقلاب اسلامی.....
۱۰	هفت) ایستادگی روزافزون در برابر قلدان و زورگویان و مستکبران جهان.....
۱۰	گام دوم و سرفصلها و توصیه‌های اساسی در پرتو امید و نگاه خوش‌بینانه به آینده.....
۱۰	شش) عزت ملی، روابط خارجی، مرزبندی با دشمن.....

بیانیه «گام دوم انقلاب اسلامی»، فصل نوینی را در حرکت انقلابی و عمل جهادی ملت بزرگ ایران و امت اسلام و جبهه مقاومت تبیین می‌کند و با تحلیلی روشن از گذشته، نقشه راه را برای تحکیم نظام انقلابی پویا، توانمند و پیشتاز در راستای دستیابی به تمدن اسلامی و بهبود جدی عملکرد ارکان نظام ارائه می‌نماید. "عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن" ششمین محور مورد تاکید مقام معظم رهبری در بیانیه گام دوم است. ایشان در بیانیه گام دوم ضمن بیان دستاوردهای انقلاب اسلامی که ناشی از توجه به عزت ملی و استقلال خواهی است، می‌فرمایند: «نماد پر آبهت و با شکوه و افتخارآمیز ایستادگی در برابر قلدران و زورگویان و مستکبران جهان و در رأس آنان آمریکای جهان‌خوار و جنایت‌کار، روزبه‌روز برجسته‌تر شد. در تمام این چهل سال، تسلیم‌ناپذیری و صیانت و پاسداری از انقلاب و عظمت و هیبت الهی آن و گردن برفراشته آن در مقابل دولت‌های متکبر و مستکبر، خصوصیت شناخته‌شده ایران و ایرانی به‌ویژه جوانان این مرز و بوم به شمار می‌رفته است»^۱.

از منظر رهبر معظم انقلاب "عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن، این هر سه، شاخه‌هایی از اصل «عزت، حکمت و مصلحت» در روابط بین‌المللی اند". ایشان "تحرك جدید نهضت بیداری اسلامی بر اساس الگوی مقاومت در برابر سلطه آمریکا و صهیونیسم؛ شکست سیاست‌های آمریکا در منطقه غرب آسیا و زمین‌گیر شدن همکاران خائن آنها در منطقه؛ گسترش حضور قدرتمندانه سیاسی جمهوری اسلامی در غرب آسیا و بازتاب وسیع آن در سراسر جهان سلطه" را به عنوان "بخشی از مظاهر عزت جمهوری اسلامی" بر می‌شمرند که «جز با شجاعت و حکمت مدیران جهادی به دست نمی‌آمد»^۲. ایشان همچنین در سالگرد رحلت امام(ره) در تعریف عزت، فرمودند: «عزت به معنای ساخت مستحکم درونی یک فرد یا یک جامعه است که او را در مقابله با دشمن و در مقابله با موانع دارای اقتدار می‌کند و بر چالش‌ها غلبه می‌بخشد»^۳ و در جایی دیگر عزت ملی را نیز این‌گونه تعریف کردند: «عزت ملی یعنی احساس افتخار ملی که این احساس افتخار ناشی از واقعیات باشد، ناشی از یک واقعیاتی در متن جامعه و بر روی زمین و نه متکی بر توهّمات و تصورات. این عزت ملی از جمله چیزهایی است که اگر چنانچه در یک کشوری از بین رفت و نابود شد، هویت آن ملت نابود می‌شود»^۴.

لذا تاکید می‌کنند که در این خصوص نیاز به گفتمان سازی است. چنانکه می‌فرمایند: «اگر می‌خواهیم یک خواسته‌ای تحقق پیدا کند، قدم اول این است که این خواسته را به‌صورت یک گفتمان پذیرفته شده در بیاوریم»^۵.

گفتمان‌سازی، فرآیند همه‌گیر کردن یک مفهوم و یک معرفت با استفاده از برنامه‌ریزی مداوم و دائمی تبلیغی و با هدف میانی رشد اندیشه، بینش و باور همراه با احساس مسئولیت و تعهد جامعه است و هدف نهایی آن، رشد اعمال صالح در جامعه است.^۶ گفتمان را باید «شرایط تفاهم و مفاهمه در جامعه» بدانیم. بر این مبنا، باور عمومی، تجلی‌گاه گفتمان

۱. بیانیه گام دوم انقلاب، پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری.

۲. بیانیه گام دوم انقلاب، پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری.

۳. بیانات در مراسم بیست و سومین سالگرد رحلت امام خمینی (ره)، پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، ۹۱/۳/۱۴.

۴. بیانات در دیدار جمعی از دانشجویان، پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، ۹۷/۲/۷.

۵. بیانات، پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، ۹۴/۴/۱۳.

۶. اشیری، سعید، ده کارکرد گفتمانی بیانیه گام دوم انقلاب، پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، ۹۷/۱۲/۱۱.

جامعه است؛ گفتمان یعنی آن وضعیتی که یک سخن (یک آرمان، یک معرفت و ...) مورد تفاهم، قبول و پذیرش عموم مردم تلقی شود و مردم به آن توجه کنند؛ گفتمان جامعه، مفهوم و معرفتی است که در بُره‌های از زمان در یک جامعه همه‌گیر می‌شود.^۱

برای تحقق این هدف، نهادهای دست‌اندر کار فرهنگ‌سازی و گفتمان‌سازی به‌ویژه رسانه ملی باید با شناسایی شاخص‌های مورد نظر مقام معظم رهبری در خصوص "عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن" مفاهیم و مقوله‌های اصلی این گفتمان را محور تولید محتوای خود قرار دهند و به شیوه‌های مختلف به تکرار هنرمندانه آنها بپردازند. به این منظور این پژوهش^۲ با رصد سخنرانی‌های مقام معظم رهبری در موضوع "عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن" و استخراج این مفاهیم و مقوله‌ها از بیانات معظم‌له طی سال‌های ۱۳۹۸ تا ۱۳۹۶ به روش تحلیل مضمونی، در صدد است تا زمینه‌ای برای سیاستگذاری و تولید محتوای رسانه‌ای برای گفتمان‌سازی "عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن"، به عنوان ششمین محور اصلی بیانیه گام دوم انقلاب، فراهم آورد.

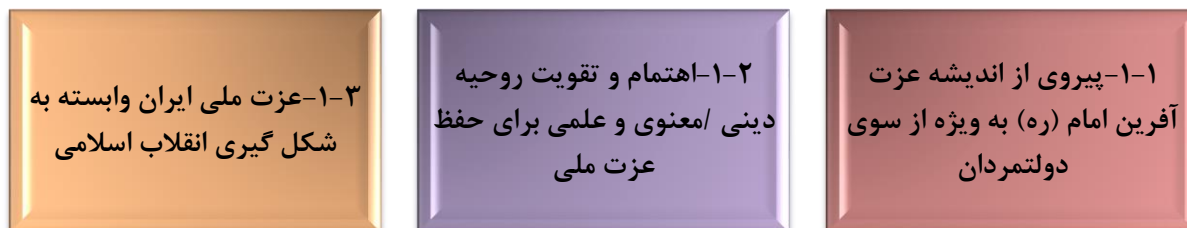
***مهمترین محورهای بیانات مقام معظم رهبری در خصوص گفتمان سازی "عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن"**

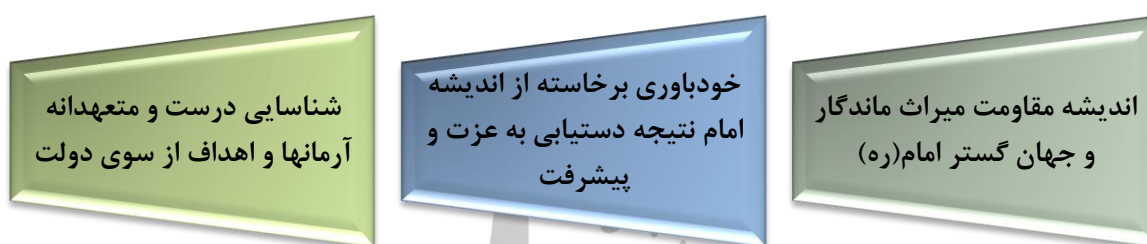
۱. همان منبع.

۲. این پژوهش بر اساس مجموعه کتابهای "گفتمان سازی بیانیه گام دوم انقلاب"، مرکز تحقیقات صدا و سیما، ج. ۱، تهران، ۱۳۹۸، انجام شده است.

۱- سیاستگذاری بر اساس حفظ استقلال نظام / کشور

1-1 پیروی از اندیشه عزت آفرین امام (ره) به ویژه از سوی دولتمردان

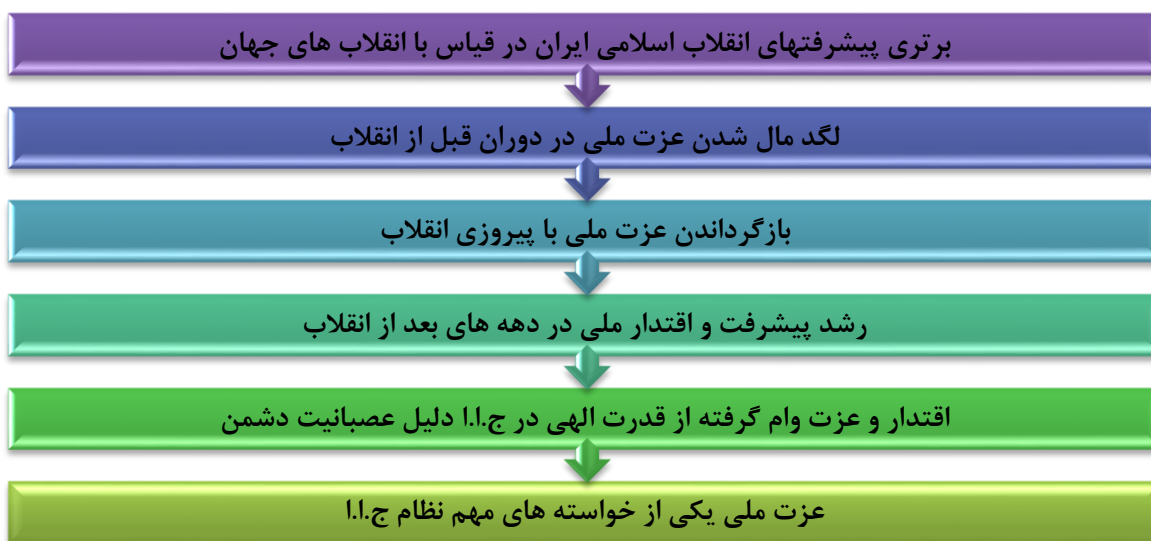

معاونت سیاسی
صدرا و ستا

1-2 اهتمام و تقویت روحیه دینی /معنوی و علمی برای حفظ عزت ملی

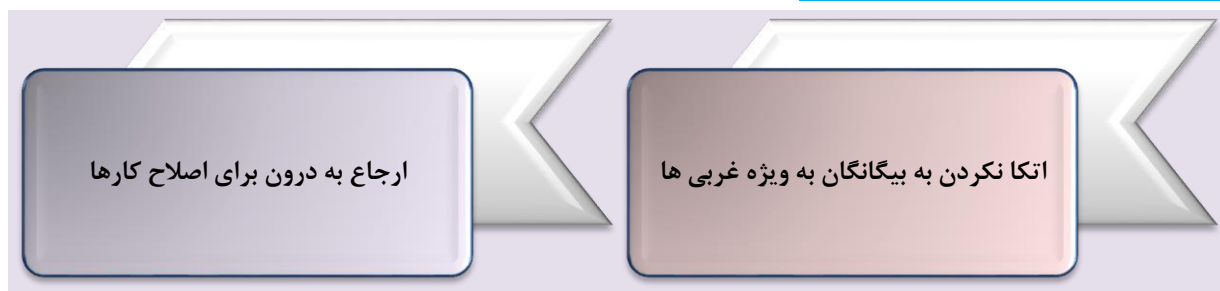
۳-۱- عزت ملی ایران وابسته به شکل گیری انقلاب اسلامی

۲- باور به اندیشه خودی

۲-۱- استقلال در فکر و تصمیم گیری

۲-۲- اصلاح اقتصاد برای کسب عزت ملی با نگاه بومی و علمی

۲-۳- آگاهی بخشی و ارتباط گیری با نسل جوان به منظور صیانت از عزت ملی و حاکمیتی

۴-۲- هشدار به سیاستگذاران در باره کوتاه نیامدن در برابر بیگانگان به ویژه غربی ها در تعاملات جهانی

مدیریت روابط بین الملل بر مبنای عزت، حکمت و مصلحت	مدیریت جهادی حکیمانه و شجاعانه عامل اقتدار منطقه ای ایران	مرزبندی انقلابی، ارزشی، حکیمانه و مصلحت جویانه دولت در روبرویی با آمریکا و اروپا	ضرورت موضع گیری در برجام متناسب با منافع و عزت ملی
بی اعتمادی به سیاستگذاران خارجی	دقت داشتن در روابط دیپلماسی با اروپایی های بی اخلاق	بهره گیری و استفاده از بیگانگان بدون اعتماد و تکیه به آنان	ضرورت حفظ عزت ج.ا. به کارگیری عقل، تدبیر و مراودات، تصمیم گیری ها و حرف های درست

۵-۲- پاسداری و تقویت عزت ملی، وظیفه خطیر مسئولان قوا

حفظ عزت ملی آزمون بزرگ مسئولان کنونی
اتحاد ملی، فرهنگ ملی و داشتن مسئولان متعهد از لوازم کسب عزت ملی
حفظ عزت ملی یکی از تعهدات رئیس جمهور
حفظ عظمت و بزرگی ملت ایران در مواجهه با ابر قدرت ها
مجلس، مظهر عزت و اقتدار ملی
هم افزایی همه نهادها اعم از نظامی، علمی و غیره برای حفظ امنیت و عزت ملی

۳- پایداری و استقامت در حفظ کشور و نظام

۳-۱- دفاع در مقابل تجاوز بیگانگان به مرزهای کشور موجب دستیابی به عزت ملی	۳-۲- اهمیت پشتیبانی ملت از جمهوری اسلامی برای حفظ عزت ملی	۳-۳- توجه دادن دولتمردان به دشمن شناسی دقیق و سهل نگرفتن نقشه های دشمن
--	---	--

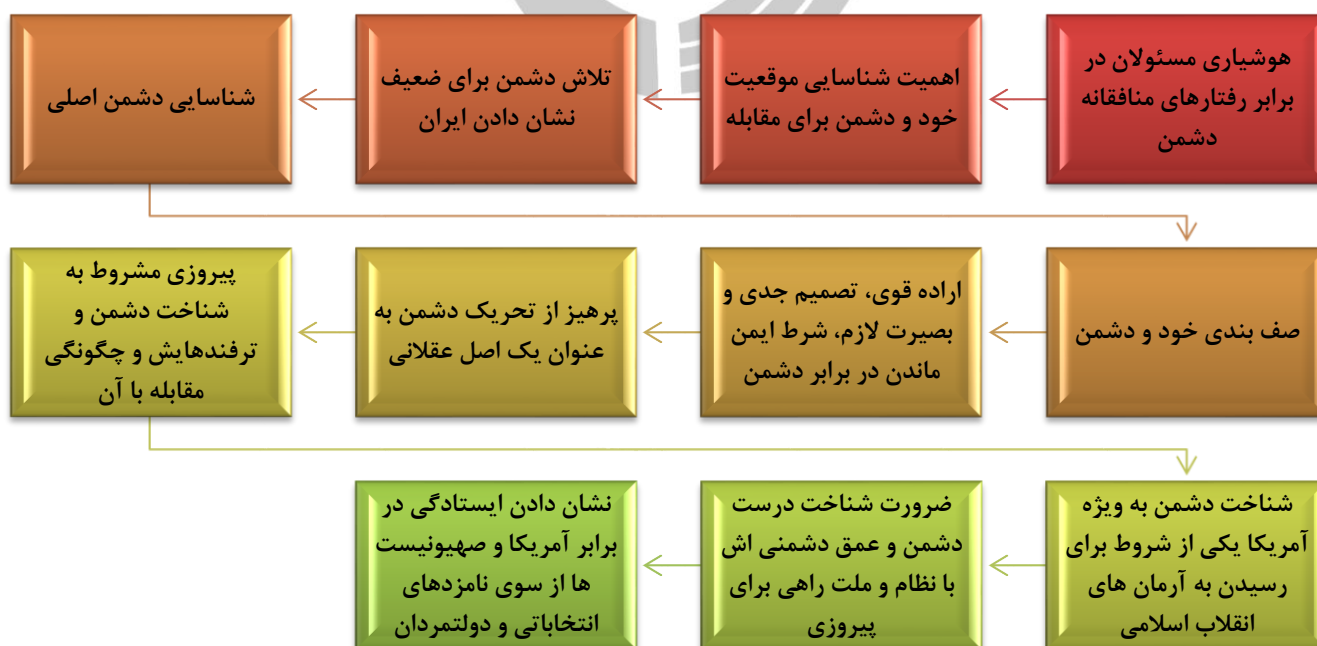
۱-۳- دفاع در مقابل تجاوز بیگانگان به مرزهای کشور، موجب دستیابی به عزت ملی

۲-۳- اهمیت پشتیبانی ملت از جمهوری اسلامی برای حفظ عزت ملی

۳-۳- توجه دادن دولتمردان به دشمن شناسی دقیق و سهل نگرفتن نقشه های دشمن

* "عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن"، نتیجه راهبردی تقویت باور و تقید به آرمانهای نظام

از بررسی مضامین و مفاهیم مرتبط با موضوع "عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن" در بیانات مقام معظم رهبری طی سالهای گذشته چنین بر می آید که رهبر معظم انقلاب در خصوص این موضوع هم حوزه فکر و اندیشه را مشخص کرده‌اند، هم شیوه سیاستگذاری و مبانی آن را ترسیم کرده‌اند و هم شیوه عمل و چگونگی انجام کار را تعیین کرده‌اند.

به این ترتیب می‌توان گفت که عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن، باید مبتنی بر اندیشه‌های برخاسته از درون و خویشتن، مورد رایزنی و تصمیم‌گیری قرار گیرد. از این منظر هرگونه تفکری که با نفی باورهای خودی یا بومی به دنبال تحلیل و تفسیر این محور باشد نافرجام و با ضرر و خسران همراه است. سیاستگذاری و طراحی سیاست‌های مرتبط با این محور نیز باید مبتنی بر پاسداری از استقلال نظام جمهوری اسلامی و کشور شکل بگیرد و این مهم بدون توجه به اصول و آرمان‌های انقلاب اسلامی ممکن نیست.

در نهایت طریقتی که "عزت ملی" را تضمین می‌کند و روابط خارجی را به نفع جمهوری اسلامی رقم می‌زند و در تقابل با دشمن پیروزی را نصیب کشور می‌کند، پایداری و استقامت در زمینه حفظ کشور و نظام است. بنابر این با توجه به چارچوب تعریف شده باید گفت که نکته فراگیر در مجموع متون مربوط به این محور «باور و تقید به آرمان‌های نظام» است.^۱

* پیوست: مباحث مرتبط با "عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن" در متن بیانیه گام دوم انقلاب^۲

برکات بزرگ انقلاب اسلامی:

هفت) ایستادگی روزافزون در برابر قلدران و زورگویان و مستکبران جهان

سابقاً: نماد پُرابهت و با شکوه و افتخارآمیز ایستادگی در برابر قلدران و زورگویان و مستکبران جهان و در رأس آنان آمریکای جهان‌خوار و جنایت‌کار، روزبه‌روز برجسته‌تر شد. در تمام این چهل سال، تسلیم‌ناپذیری و صیانت و پاسداری از انقلاب و عظمت و هیبت الهی آن و گردن برافراشته‌ی آن در مقابل دولتهای متکبر و مستکبر، خصوصیت شناخته شده‌ی ایران و ایرانی بویژه جوانان این مرز و بوم به شمار میرفته است. قدرتهای انحصارگر جهان که همواره حیات خود را در دست‌اندازی به استقلال دیگر کشورها و پایمال کردن منافع حیاتی آنها برای مقاصد شوم خود دانسته‌اند، در برابر ایران اسلامی و انقلابی، اعتراف به ناتوانی کردند. ملت ایران در فضای حیات‌بخش انقلاب توانست نخست دست‌نشانده‌ی آمریکا و عنصر خائن به ملت را از کشور براند و پس از آن هم تا امروز از سلطه‌ی دوباره‌ی قلدران جهانی بر کشور با قدرت و شدت جلوگیری کند.

گام دوم و سرفصلها و توصیه‌های اساسی در پرتو امید و نگاه خوش‌بینانه به آینده:

شش) عزت ملی، روابط خارجی، مرزبندی با دشمن

«عزت ملی، روابط خارجی، مرزبندی با دشمن: این هر سه، شاخه‌هایی از اصل «عزت، حکمت، و مصلحت» در روابط بین‌المللی‌اند. صحنه جهانی، امروز شاهد پدیده‌هایی است که تحقق یافته یا در آستانه ظهورند: تحرک جدید نهضت بیداری اسلامی بر اساس الگوی مقاومت در برابر سلطه آمریکا و صهیونیسم؛ شکست سیاست‌های آمریکا در منطقه

^۱ علی محمدی، محبوبه (۱۳۹۸)، تبیین منظومه فکری مقام معظم رهبری در باره محورهای هفت‌گانه بیانیه گام دوم، تهران، مرکز تحقیقات صدا و سیما، ج ۱.

^۲ بیانیه گام دوم انقلاب، پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، ۹۷/۱۱/۲۲

غرب آسیا و زمین‌گیر شدن همکاران خائن آنها در منطقه؛ گسترش حضور قدرتمندانه سیاسی جمهوری اسلامی در غرب آسیا و بازتاب وسیع آن در سراسر جهان سلطه.

اینها بخشی از مظاهر عزت جمهوری اسلامی است که جز با شجاعت و حکمت مدیران جهادی به دست نمی‌آید. سردمداران نظام سلطه نگرانند؛ پیشنهادهای آنها عموماً شامل فریب و خدعه و دروغ است. امروز ملت ایران علاوه بر آمریکای جنایت‌کار، تعدادی از دولت‌های اروپایی را نیز خدعه‌گر و غیرقابل اعتماد می‌داند. دولت جمهوری اسلامی باید مرزبندی خود را با آنها با دقت حفظ کند؛ از ارزش‌های انقلابی و ملی خود، یک گام هم عقب‌نشینی نکند؛ از تهدیدهای پوچ آنان نهراسد؛ و در همه‌حال، عزت کشور و ملت خود را در نظر داشته باشد و حکیمانه و مصلحت‌جویانه و البته از موضع انقلابی، مشکلات قابل حل خود را با آنان حل کند. در مورد آمریکا حل هیچ مشکلی متصور نیست و مذاکره با آن جز زیان مادی و معنوی محصولی نخواهد داشت.»

